

Dobre i niewłaściwe praktyki realizowania podstawy programowej w klasach IV i VII na języku polskim

dr Małgorzata Juda-Mieloch

Tematyka

1. Świadomość prawna nauczycieli polonistów.
2. Status lektur w zreformowanej szkole podstawowej.
3. Rodzaj i jakość zadań oraz działań polonistycznych.
4. Realizacja treści nauczania związanych z samokształceniem.
5. Trudności we wprowadzaniu nowej podstawy programowej zgłaszane przez nauczycieli polonistów.

1.

Świadomość prawna nauczycieli polonistów

Podstawa
programowa
kształcenia
ogólnego.
Szkola
podstawowa

Informator
o egzaminie
ósmoklasisty
od roku
szkolnego
2018/2019

Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych

Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

Budowa nowej podstawy programowej z języka polskiego

1. Klasy IV – VI (N1)
2. Klasy VII – VIII (N2)

Podstawa programowa z języka polskiego a egzamin

klasa rok szkolny	IV	V	VI	VII	VIII	egzamin
2017/2018	N1	S	S	N2	-	-
2018/2019	N1	N1	S	N2	N2	1. N2
2019/2020	N1	N1	N1	N2	N2	2. N2
2020/2021	N1	N1	N1	N1 i N2	N2	3. N2
2021/2022	N1	N1	N1	N1 i N2	N1 i N2	4. N1 i N2

Egzamin ósmoklasisty

Udział zadań zamkniętych i otwartych w konstrukcji arkusza egzaminu z języka polskiego

- Zamknięte – ok. 30%
- Otwarte – ok. 70%

§ 12 Rozporządzenia w sprawie oceniania

Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, **poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.**

Rozporządzenie w sprawie pomocy psych.-pedagog.

Dużo zmian!

- Pomoc w czasie bieżącej pracy w szkole.
- Działania szkoły **przed** wysłaniem ucznia do poradni.
- Ocena efektywności pomocy w szkole.
- Nowe formy pomocy, m.in.:
 - zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się (nie są wymagane specjalne kwalifikacje, aby prowadzić te zajęcia)

2.

Status lektur w zreformowanej szkole podstawowej

Budowa nowej podstawy programowej z języka polskiego - lektury

1. Klasy IV-VI

2. Klasy VII- VIII

- Przywrócono kanon lektur (spis obowiązujący w całej Polsce).
- Osobne spisy lektur dla obu zakresów!
- Lektury obowiązkowe (cały kanon + 2 dodatkowe w każdym roku szkolnym).
- Spis lektur dodatkowym jest spisem tekstów przykładowych.

Wzrasta status lektur

Na egzaminie ósmoklasisty z języka polskiego lektury są materiałem, do którego uczeń musi się odnieść w obu jego częściach (tzw. czytania ze zrozumieniem i wypracowania).

Za wypracowanie można otrzymać 20 punktów (na ponad 40 z całego arkusza).

Uczeń wybiera jeden z dwóch tematów.

Jeśli uczeń nie odniesie się do wymaganej lektury, otrzymuje za wypracowanie 0 punktów.

Przykładowe tematy wypracowań egzaminacyjnych (informator)

- Temat: Każdy jest w życiu za kogoś lub za coś odpowiedzialny. Napisz rozprawkę, w której rozważysz, na czym polegała odpowiedzialność wybranych przez Ciebie bohaterów literackich. Odwołaj się do przytoczonego fragmentu „Małego Księcia”, **całego utworu Antoine’a de Saint-Exupéry’ego** oraz do innego wybranego tekstu literackiego. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.
- Temat: Napisz przemówienie, w którym zachęcisz rówieśników do czytania książek. W przemówieniu przywołaj **przykład bohatera z lektury obowiązkowej**, którego życie zmieniło się pod wpływem książek, i napisz, na czym ten wpływ polegał. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

Przykładowe tematy wypracowań (informator)

- Temat: Napisz opowiadanie o spotkaniu **jednego z bohaterów „Zemsty”** z bohaterem innego utworu literackiego, w czasie którego jeden z nich przedstawi najśmieszniejszą sytuację ze swojego życia. Wypracowanie powinno dowodzić, że bardzo dobrze znasz obie wybrane postacie. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.
- Temat: Wehikuł czasu przeniósł bohaterów mitologicznych do XXI wieku. Napisz współczesną wersję **mitu o Tezeuszu i Ariadnie**. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

3.

Rodzaj i jakość zadań oraz działań polonistycznych

Kierunek zmian metodycznych - postulaty

1. Wydłużenie czasu omawiania lektur poprzez aranżowanie różnych rodzajów aktywności uczniów związanej z lekturami.
2. Stworzenie listy lektur nadobowiązkowych wymagających od ucznia czytania kontekstowego (okazja do powtarzania lektur obowiązkowych).
3. Zmiana sposobu redagowania tematów wypracowań.
4. Zmiana kryteriów oceniania wypracowań (wytyczne w informatorze).
5. Zwracanie uwagi na objętość wypracowania (minimum 200 słów w klasie VIII).
6. Formułowanie większej liczby zadań otwartych.

4.

Realizacja treści nauczania związanych z samokształceniem

Podstawa programowa - preambuła

Preambuła wyszczególnia 13 celów kształcenia ogólnego. Jeden z nich to:

Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.

Podstawa programowa z języka polskiego

Dział I Kształcenie literackie i kulturowe

Dział II Kształcenie językowe

Dział III Tworzenie wypowiedzi

Dział IV **Samokształcenie**

Treści rozwijające umiejętność uczenia się

1. Zarządzanie sobą w czasie.
2. Zarządzanie sobą w przestrzeni.
3. Zarządzanie treściami.
4. Sposoby i strategie uczenia się.
5. Radzenie sobie z niepowodzeniami i lękiem.

Przykład 1: Lektury – planowanie czytania

1. Podanie spisu lektur z terminarzem.
2. Dalsze ćwiczenia.
 - sprawdzenie dostępności w bibliotece domowej,
 - sprawdzenie dostępności lektury w internecie,
 - kontrola objętości książek i łatwości tekstu,
 - notatka

Lp.	lektura	termin	dom	internet	objętość	łatwość
1.	„Mały Książę”	30 IX	-	-	62 strony	😊
2.	„Quo vadis”	30 XI	+	+	690 stron	↓

Przykład 2: Planowanie

WTOREK - 16.07.13

	PLAN DNIA	DO ZROBIENIA
8 ⁰⁰	D.Y.L. post Reexperiment	
9 ⁰⁰		
10 ⁰⁰	Opanować zamówienie	
11 ⁰⁰		
12 ⁰⁰	POCZTA !!!	
13 ⁰⁰		
14 ⁰⁰		
15 ⁰⁰		
16 ⁰⁰		
17 ⁰⁰		
18 ⁰⁰		
19 ⁰⁰		
20 ⁰⁰		
21 ⁰⁰		
22 ⁰⁰		

Angielski
 Hiszpański
 Fanpage
 Meile
 TRENING!

ŚRODA - 17.07.13

	PLAN DNIA	DO ZROBIENIA
8 ⁰⁰	D.Y.L. post (Before + die?)	- zrobić zdjęcia
9 ⁰⁰		- sesja foto galeria
10 ⁰⁰	KONWERSACJE ang	- wystad skony do T.
11 ⁰⁰		- kontakt z J.
12 ⁰⁰	Film z fizjorami nacięci	- zamówić kuriera
13 ⁰⁰		-
14 ⁰⁰		
15 ⁰⁰	Spotkanie w Inkubatorze	
16 ⁰⁰		
17 ⁰⁰		
18 ⁰⁰	KINO z Agnieszka	
19 ⁰⁰		
20 ⁰⁰		
21 ⁰⁰		umówić się do dentysty !!!
22 ⁰⁰		

Agenda
 Hiszpański
 Fanpage
 Meile
 Papiernicy (50!)

1. awianka z awocami ✓
 2. tosty z Tossem ✓
 3. sejtka z kurczakami
 4. ??? kino...

Przykład 3: Refleksja nad czasem

Spóźnienie na lekcję.

„To tylko 5 minut!”

- $5 \text{ minut} \times 5 \text{ lekcji w tygodniu} \times 4 \text{ tygodnie} \times 9 \text{ miesiące} \times 3 \text{ lata} = 2700 \text{ minut}$

- Ile to godzin lekcyjnych w ciągu liceum?

$2700 \text{ minut} : 45 \text{ minut} = 60 \text{ lekcji}$

$60 \text{ lekcji} : 5 \text{ lekcji w tygodniu} = 12 \text{ tygodni}$

$12 \text{ tygodni} : 4 = 3 \text{ miesiące nauki}$

Przykład 4: Lifting zeszytów

- czasownik (co robi? co się z nim dzieje?
w jakim -stanie się znajduje?) liczebnik
(ile?, który z kolei?)
- przysłówek (jak?, gdzie?, kiedy?)

1.17

Lekcja 84

Temat: Jak zapisywać wyrazy zakończone na „ów, ówka, ówno.”

Opiszemy w wyrazach na: -ów, -ówka, -ówno,
na przykład Rzeszów, Grybów, temperówka,
Bobrówka (nazwisko).

Wyjątki: skuwka, zaruszka, wuszka.

ółówek, kankówki, biodrówka, bulionówki,
buraczków, surówka, brokułów, ogórków,
pomidorów, surówek, awantonówkę, rodzynków,

grejfrutów, sokowirówce, kilogramów,
cytrynów, zakupów, zomów, ciężarówkę.

siatka - siatkówka

dach - dachówka

motor - motorów

wiatr - wiatrów

stół - stołów

molk - molkówka

maj - majówka

klasa - klasówka

kortka - klasówka

łód - łódka

trener - kilku trenerów

samochód - kilka samochodów

wóz - kilka wozów

kot - kilka kotów

pies - kilka psów

policjant - kilka policjantów

5.

**Trudności we wprowadzaniu
nowej podstawy programowej
zgłaszane przez nauczycieli polonistów**

1. Szczegółowe zapisy statutów szkół dotyczące sposobu recenzowania prac uczniowskich.
2. Duże obciążenie i odpowiedzialność polonisty w związku ze zmianami w rozporządzeniu dotyczącym pomocy psych.-pedagogicznej – wypełnianie dużej części skierowania do poradni.
3. Brak funduszy na zakup nowych lektur (obowiązkowych, ale spoza kanonu).
4. Brak w planie 2 godzin języka polskiego pod rząd.
5. Sprawdzanie zgodności zapisów tematów lekcji w planie wynikowych i dzienniku.

Oferta doskonalenia zawodowego dla nauczycieli polonistów (wybrane propozycje)

1. Sieć współpracy i samokształcenia „Lektury w reformowanej szkole podstawowej – SWS/02 (nabór zamknięty).
2. Egzamin ósmoklasisty z języka polskiego w zreformowanej szkole – MP/70
3. Formy wypowiedzi pisemnej w klasach IV-VI szkoły podstawowej – MP/21
4. Formy wypowiedzi pisemnej w klasach VII-VIII szkoły podstawowej – MP/22
5. Retoryka w kształceniu polonistycznym – MP/27
6. Czytelnictwo dzieci i młodzieży – MP/20

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

malgorzata.judamieloch@odn.kalisz.pl

tel. 62 76 76 308